

Tisdagen den 17 april 2018

P8_TA(2018)0102

Ökat inflytande för kvinnor och flickor med hjälp av den digitala sektorn

Europaparlamentets resolution av den 17 april 2018 om ökat inflytande för kvinnor och flickor med hjälp av den digitala sektorn (2017/3016(RSP))

(2019/C 390/04)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artikel 2 och artikel 3.3 andra stycket i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) och artikel 8 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget),
- med beaktande av artikel 23 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna,
- med beaktande av Pekingdeklarationen och handlingsprogrammet som godkändes av den fjärde internationella kvinnokonferensen 1995, och framför allt området ”Kvinnor och medier”,
- med beaktande av slutdokumentet av den 16 december 2015 från högnivåmötet i FN:s generalförsamling om den övergripande översynen av genomförandet av resultatet från världstoppmötet om informationssamhället,
- med beaktande av kommissionens strategiska engagemang för jämställdhet 2016–2019,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 6 maj 2015 *En strategi för en inre digital marknad i Europa* (COM(2015)0192) och halvtidsöversynen av dess genomförande *En ansluten digital inre marknad för alla* (COM(2017)0228),
- med beaktande av den andra pelaren i kommissionens strategi för en inre digital marknad, där avsikten är att skapa goda förutsättningar och lika spelregler för digitala nät och innovativa tjänster samt en omgivning där dessa kan blomstra, samt av den tredje pelaren, med dess stöd till ett e-samhälle för alla, där invånarna har de rätta färdigheterna för att kunna ta vara på de möjligheter som erbjuds av internet och förbättrar sina chanser att få arbete,
- med beaktande av ramen för Utbildning 2020,
- med beaktande av kommissionens studie *ICT for work: Digital skills in the workplace* (IKT för arbete: digital kompetens på arbetsplatsen) och kommissionens meddelande av den 10 juni 2016 *En ny kompetensagenda för Europa Samarbeta för att stärka humankapitalet, anställbarheten och konkurrenskraften* (COM(2016)0381),
- med beaktande av djupanalysen *Empowering women on the Internet*, som offentliggjordes av parlamentets generaldirektorat för EU-intern politik i oktober 2015 ⁽¹⁾,
- med beaktande av kommissionens rapport av den 1 oktober 2013 *Women active in the ICT sector*,
- med beaktande av Europeiska jämställdhetsinstitutets (EIGE) studie av den 26 januari 2017 *Gender and Digital Agenda*,
- med beaktande av sin resolution av den 24 maj 2012 med rekommendationer till kommissionen om tillämpning av principen om lika lön för manliga och kvinnliga arbetstagare för samma eller likvärdigt arbete ⁽²⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 12 mars 2013 om avskaffande av könsstereotyper i EU ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Djupgående analys – *Empowering women on the Internet*, Europaparlamentet, generaldirektoratet för EU-intern politik, utredningsavdelning C – Medborgarligena rättigheter och konstitutionella frågor, utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män, oktober 2015.

⁽²⁾ EUT C 264 E, 13.9.2013, s. 75.

⁽³⁾ EUT C 36, 29.1.2016, s. 18.

Tisdagen den 17 april 2018

- med beaktande av sin resolution av den 12 september 2013 om den digitala agendan för tillväxt, rörlighet och sysselsättning: dags att lägga in en högre växel ⁽⁴⁾, och framför allt den breda koalitionen för digital kompetens och digitala arbetstillfällen,
- med beaktande av sin resolution av den 8 oktober 2015 om tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/54/EG av den 5 juli 2006 om genomförandet av principen om lika möjligheter och likabehandling av kvinnor och män i arbetslivet ⁽⁵⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 28 april 2016 om jämställdhet mellan kvinnor och män och ökat inflytande för kvinnor i den digitala tidsåldern ⁽⁶⁾,
- med beaktande av frågan till kommissionen om ökat inflytande för kvinnor och flickor med hjälp av den digitala sektorn (O-000004/2018 – B8-0010/2018),
- med beaktande av artiklarna 128.5 och 123.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Digitaliseringen har revolutionerat och i grunden förändrat människors tillgång till information och tillhandahållande av den, samt hur de kommunicerar, umgås, studerar och arbetar. Den har skapat nya möjligheter för deltagande i offentliga och politiska diskussioner, i utbildning och på arbetsmarknaden, den öppnar upp nya utsikter till ett självvalt liv och har en enorm ekonomisk potential både inom Europeiska unionen och utanför dess gränser. Digitaliseringen påverkar inte bara marknaderna, utan också hela samhället.
 - B. Informationssamhället, som drivs av informations- och kommunikationsteknik (IKT), för med sig enorma möjligheter att skapa och fördela välstånd och kunskap.
 - C. Över hela världen använder kvinnor, som en demografisk grupp, internet i mindre utsträckning än män. 68 % av alla män och 62 % av alla kvinnor använder datorer och internet regelbundet. 54 % av alla män och 48 % av alla kvinnor använder internet på mobila enheter. 33 % av alla män installerar själva programvara på enheterna, jämfört med endast 18 % av kvinnorna. 41 % av alla män använder internetradio och internet-tv, jämfört med 35 % av kvinnorna. 47 % av alla män använder banktjänster online, jämfört med 35 % av kvinnorna. 22 % av alla män säljer varor på nätet, jämfört med endast 17 % av kvinnorna. 47 % av alla män köper varor på nätet, jämfört med 13 % av kvinnorna.
 - D. Digitala kommunikationsmodeller har bidragit till att skapa förutsättningar för ökad spridning av hatpropaganda och hot mot kvinnor, och 18 % av alla kvinnor i Europa har sedan tonåren utsatts för någon form av trakasserier på nätet. Antalet hot, däribland mordhot, mot kvinnor har ökat. Den sociala medvetenheten om digitala former av våld är fortfarande otillräcklig. Olika former av nätvåld beaktas ännu inte till fullo i den rättsliga ramen.
 - E. Endast 2 % av alla kvinnor på arbetsmarknaden har tekniska, akademiska eller vetenskapliga yrken, jämfört med 5 % av männen. Endast 9 % av utvecklarna i Europa är kvinnor, endast 19 % av högre chefer i IKT- och kommunikationssektorerna är kvinnor (jämfört med 45 % i andra tjänstesektorer) och endast 19 % av företagarna i dessa sektorer är kvinnor (jämfört med 54 % i andra tjänstesektorer).
 - F. Klyftan mellan könen är djup när det gäller tillgång till arbete och utbildning som rör informations- och kommunikationstekniken samt datorkunskaper.
 - G. Sexism och könsstereotyper utgör ett allvarligt hinder för jämställdheten och ökar ytterligare könsskillnaderna inom den digitala sektorn, vilket gör det svårt för kvinnor att till fullo utveckla sin kapacitet som användare, innovatörer och skapare.
 - H. Det är inte enbart yrken inom IKT-sektorn som i allt större utsträckning kräver en viss grad av digitala färdigheter och digital kompetens, och denna trend kommer sannolikt att förstärkas i framtiden, så att fler digitala färdigheter krävs för de flesta yrken och lediga platser.

⁽⁴⁾ EUT C 93, 9.3.2016, s. 120.

⁽⁵⁾ EUT C 349, 17.10.2017, s. 56.

⁽⁶⁾ EUT C 66, 21.2.2018, s. 44.

Tisdagen den 17 april 2018

- I. Med större digitala färdigheter och digital kompetens skapar man unika förutsättningar för att förbättra balansen mellan arbetsliv och privatliv genom att öka tillgången till utbildning och underlätta integrationen på arbetsmarknaden, inte bara för flickor och kvinnor utan också för personer med särskilda behov, såsom personer med funktionsnedsättning och människor som bor på landsbygden och i avlägsna områden långt ifrån tätbebyggda områden. Digitaliseringen av arbete kan medföra vissa problem som måste åtgärdas. Genom att få fler kvinnor att arbeta i IKT-sektorn, som är en av de mest välavlönade sektorerna, kan man bidra till att ge dem större ekonomiskt inflytande och självständighet, vilket leder till en minskning av det sammantagna lönegapet mellan kvinnor och män och en större ekonomisk självständighet för kvinnor. Endast omkring 16 % av de nära 8 miljoner som arbetar inom IKT i Europa är kvinnor.
- J. Digitaliseringen ger kvinnor nya möjligheter till företagande, bland annat genom småskaliga digitala företag som i många fall inte kräver något större startkapital, samt företag i den sociala ekonomin, som ökar den sociala delaktigheten. Kvinnligt digitalt företagande måste stödjas eftersom det är en av de snabbast växande och mest framgångsrika sektorerna i ekonomin som ger otaliga möjligheter till innovation och tillväxt, och kvinnor utgör endast 19 % av företagarna inom detta område.
- K. Om fler kvinnor kom in i IKT-sektorn skulle detta stimulera en marknad som räknar med att få brist på arbetskraft och där likvärdigt deltagande av kvinnor skulle höja EU:s BNP med omkring 9 miljarder euro per år. Kvinnor är fortfarande markant underrepresenterade inom studieprogram som leder till examen i IKT, där de utgör endast omkring 20 % av alla de som utexamineras inom detta område. Endast 3 % av alla universitetsutbildade kvinnor har en examen i IKT. Kvinnor har stora svårigheter att komma in i IKT-sektorn och stanna kvar där. Dagens mansdominerade arbetsmiljö inom IKT, med endast 30 % kvinnliga arbetstagare, bidrar till att många kvinnor väljer att lämna branschen bara några år efter avlagd universitetsexamen. Kvinnors deltagande på den digitala arbetsmarknaden sjunker med åldern: kvinnor under 30 år med en examen i IKT utgör 20 % av IKT-sektorn, jämfört med 15,4 % av kvinnor i åldern 31–45 år och 9 % av kvinnor äldre än 45 år.
- L. Enligt studien *Women active in the ICT sector* beräknar man att det 2020 kommer att fattas 900 000 arbetstagare inom IKT-sektorn i Europa. IKT-sektorn växer snabbt och skapar cirka 120 000 nya arbetstillfällen varje år.
- M. IKT-sektorn präglas av en särskilt hög grad av vertikal och horisontell segregering samt av en klyfta mellan kvinnors utbildningskvalifikationer och deras positioner i IKT-sektorn. Färre än 20 % av företagarna inom IKT är kvinnor. Flertalet kvinnor som arbetar med IKT (54 %) har lägre löner och mindre kvalificerade tjänster, och endast en liten minoritet av dem (8 %) har högkvalificerade programutvecklingstjänster. Kvinnorna är också underrepresenterade i beslutsfattandet inom denna bransch: endast 19,2 % av arbetstagarna i IKT har kvinnliga chefer, jämfört med 45,2 % av andra arbetstagare.
- N. Kvinnor som är 55 år och äldre löper särskilt stor risk att bli arbetslösa och inaktiva på arbetsmarknaden. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden i EU för kvinnor i åldern 55–64 år är endast 49 %, jämfört med 62 % för män. Bristande kunskaper om IKT och digitala färdigheter späder ytterligare på risken. Om man förbättrar och investerar i den digitala kompetensen för kvinnor över 55 år ökar deras sysselsättningsmöjligheter och de får ett visst skydd mot utestängning från arbetsmarknaden.
- O. Enligt uppgifter från Eurostat för 2014 går fler kvinnor (42,3 %) än män (33,6 %) vidare till högre studier, men det finns fler kvinnor i humaniora än inom vetenskapliga områden. Endast 9,6 % av kvinnliga studenter i eftergymnasial utbildning studerar IKT-relaterade utbildningar, jämfört med 30,6 % av männen. Kvinnor fortsätter att vara mycket underrepresenterade i initiativ som den europeiska kodveckan, IKT för bättre utbildning, Startup Europe Leaders Club och den breda koalitionen för digitala arbetstillfällen, som är avsedda att ytterligare främja e-utbildning och e-färdigheter.
- P. Det låga deltagandet från kvinnor och flickor i IKT-relaterad utbildning och senare i IKT-yrken beror på ett komplicerat samspel av könsstereotyper som inleds tidigt i livet och under skolgången och som fortsätter under yrkeslivet.
1. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utnyttja och på ett bättre sätt rikta den digitala agendan och strategin för den digitala inre marknaden i syfte att ta itu med den allvarliga könsklyftan i IKT-sektorn och främja en fullständig integration av kvinnor i sektorn, särskilt i fråga om tekniska yrken och yrken inom telekommunikation, och att främja kvinnors och flickors utbildning i IKT och andra naturvetenskapliga, tekniska, ingenjörsvetenskapliga och matematiska (STEM) ämnen.

Tisdagen den 17 april 2018

2. Europaparlamentet välkomnar åtgärderna för att stödja kvinnors integrering och deltagande i informationssamhället i det strategiska engagemanget för jämställdhet 2016–2019. Parlamentet uppmanar kommissionen att genomföra de åtgärder som syftar till att minska skillnaderna i lön, inkomster och pension mellan könen, och därmed bekämpa fattigdom bland kvinnor, och att premiera främjandet av anställning av kvinnor i IKT-sektorn, bekämpa könsstereotyper och främja jämställdhet på alla nivåer och i alla typer av utbildning, inbegripet i fråga om könsbetingade ämnesval och yrkesbanor, i linje med prioriteringarna i ramen för Utbildning 2020.
3. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att i en anda av öppet samarbete inom den strategiska ramen för Utbildning 2020 hitta lösningar och utbyta bästa praxis om digital utbildning i tidig ålder, inbegripet digitala färdigheter och kodning, som är inkluderande för flickor, liksom, i senare utbildningsstadier, om program som syftar till att öka andelen kvinnor som beslutar sig för att studera och ta examen i STEM-ämnen, eftersom detta skulle göra det möjligt för kvinnor att få fullständig tillgång till elektroniska tjänster på samma villkor som män, och att dra nytta av de sysselsättningsmöjligheter för ingenjörer och it-specialister som förutspås.
4. Europaparlamentet uppmanar EU och medlemsstaterna att utveckla, stödja och genomföra de åtgärder som förts fram av FN och dess organ, i synnerhet inom ramen för Pekingdeklarationen och handlingsprogrammet samt världstoppmötena om informationssamhället (WSIS), inbegripet i fråga om läroplaner, för att sträva efter att öka kvinnors inflytande i den digitala tidsåldern på europeisk och global nivå.
5. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ta itu med löneskillnaderna mellan män och kvinnor i IKT-sektorn genom att framhålla affärsnyttan med mångfald och genom att skapa ytterligare och starkare incitament för både företagen och kvinnorna, till exempel genom att tillhandahålla förebilder, mentorsprogram och karriärmöjligheter, i syfte att lyfta fram kvinnorna. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att stödja och vidta åtgärder för bland annat utvecklingen av online-innehåll som främjar jämställdheten, främjandet av tillgång till och användning av IKT som verktyg för att bekämpa könsdiskriminering i fråga om exempelvis könsrelaterat våld, och uppnåendet av balans mellan arbetsliv och privatliv.
6. Europaparlamentet välkomnar EU:s handlingsplan 2017–2019 för att åtgärda löneklyftan mellan könen (COM(2017)0678). Parlamentet betonar att man i större utsträckning behöver kontrollera tillämpningen av principen om lika lön för lika arbete för kvinnor och män, som är förankrad i fördraget om Europeiska unionen, och uppmanar kommissionen att genomföra de initiativ i åtgärd II i handlingsplanen som syftar till att locka fler kvinnor till STEM-yrken, vilket, enligt EIGE, skulle kunna leda till att löneskillnaderna mellan kvinnor och män utjämnas fram till 2050 på grund av den högre produktiviteten inom dessa yrken.
7. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att tillgängliggöra medel och förbättra tillgången till befintliga medel för att främja och stödja kvinnliga företagare, särskilt i samband med den digitala omvandlingen av industrin, för att underlätta för alla företag, oavsett storlek, verksamhetssektor och belägenhet i Europa, att dra fördel av digitala innovationer. Parlamentet betonar i detta avseende att knutpunkter för digital innovation, som är centrala för att underlätta den digitala omvandlingen, särskilt bör fokusera på kvinnliga företagare och nystartade företag som ägs av kvinnor. Parlamentet uppmanar kommissionen att fullt ut och på ett övergripande sätt ta itu med skillnaderna mellan män och kvinnor i digitaliseringsprocessen.
8. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stödja ett livslångt lärande samt utbildningar som hjälper deltagarna att anpassa sig bättre eller att förbereda sig för ett eventuellt karriärbyte i enlighet med den växande efterfrågan på e-färdigheter i många olika sektorer, och att ägna särskild uppmärksamhet åt kvinnor som är 55 år eller äldre, särskilt de som har omsorgsansvar, och kvinnor som har tagit en paus från yrkeslivet eller återvänder till arbetsplatsen, för att se till att de inte hamnar på efterkälken i den allt snabbare övergången till digitalisering och utestängs från arbetsmarknaden.
9. Europaparlamentet understryker att internet är ett mycket effektivt medium för kampanjer, forum och synliggörande av kvinnliga förebilder, vilket skyndar på jämställdheten. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen och medlemsstaterna att främja kvinnors nätverk på internet, eftersom de representerar en bottom-up-strategi för ett ökat kvinnligt inflytande.
10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att främja inrättandet av nätverk bland det civila samhällets organisationer och mediebranschorganisationer för att göra det möjligt för kvinnor att aktivt delta och för att beakta deras särskilda behov i mediesektorn.
11. Europaparlamentet betonar att det civila samhället spelar en viktig roll i förvaltningen av internet. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att på ett konstruktivt sätt engagera sig i och stödja digitala organisationer i det civila samhället.
12. Europaparlamentet uppmanar alla myndigheter och aktörer inom det civila samhället att stödja införandet och genomförandet av e-tjänster, digitala färdigheter och digitala arbetsformer som kan främja balansen mellan arbetsliv och privatliv i våra samhällen, och samtidigt se till att inte dubbla bördor läggs på kvinnor. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att fastslå vilka möjligheter och utmaningar som digitaliseringen för med sig, även med avseende på arbetsvillkor, såsom osäkra anställningsformer och arbetsrelaterade psykiska hälsoproblem.

Tisdagen den 17 april 2018

13. Europaparlamentet understryker att jämställdhetsintegrering måste säkerställas inom utbildningsväsendet genom främjande både av digital kunskap och av kvinnors och flickors deltagande i IKT-utbildning genom att kodning, nya medier och teknik tas med i läroplanerna på alla stadier, samt i aktiviteter utanför schemat och informell och icke-formell utbildning, och i alla slags utbildningar, också för lärarkåren, så att klyftorna i fråga om digitala färdigheter kan minskas och avskaffas, och så att flickor och unga kvinnor uppmuntras att påbörja karriärer på vetenskapliga områden och i IKT. Parlamentet betonar att det behövs en kontinuerlig dialog med arbetsmarknadens parter för att klyftan mellan könen ska kunna övervinnas på detta område.

14. Europaparlamentet uppmuntrar medlemsstaterna att införa åldersanpassad IKT-utbildning från en tidig ålder, särskilt för att inspirera flickor att utveckla ett intresse för och en begåvning på det digitala området. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen och medlemsstaterna att främja utbildningar i STEM-ämnen för flickor från en tidig ålder, eftersom flickor undviker dessa ämnen redan i ett tidigt skede av skolgången på grund av könsstereotyper kring dem och brist på förebilder, samt till följd av att aktiviteter och leksaker är könsuppdelade, vilket leder till att kvinnor blir underrepresenterade inom dessa ämnen på universitetet och, längre fram, i arbetslivet.

15. Europaparlamentet uppmuntrar medlemsstaterna och kommissionen att, särskilt genom kampanjer som informerar och väcker medvetande om dessa frågor, arbeta för ett ökat kvinnligt deltagande i verksamheter som schablonmässigt anses vara "manliga", som exempelvis digitalisering. Parlamentet understryker att det behövs kampanjer för ökad medvetenhet, utbildning och jämställdhetsintegrering för alla aktörer som är involverade i digitaliseringspolitiken. Parlamentet betonar att kvinnor i sektorer som inte är IKT-intensiva, men som inom en nära framtid kommer att kräva digitala färdigheter och digital kompetens, behöver hjälp med att skaffa sig e-färdigheter.

16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna samt näringslivet att främja jämställdheten mellan kvinnor och män inom IKT genom att samla in könsuppdelade uppgifter om användningen av IKT, ta fram mål, indikatorer och riktmärken för att följa framstegen i kvinnors tillgång till IKT och främja exempel på bästa praxis bland IKT-företag. Parlamentet uppmanar EIGE att samla in uppgifter om hur digitala tjänster kan användas bättre för att gynna kvinnorna och jämställdheten.

17. Europaparlamentet betonar att man måste kartlägga de utmaningar som följer av att IKT och internet används för att begå brott och hota, trakassera eller bruka våld mot kvinnor. Parlamentet uppmanar med kraft politiska beslutsfattare att ta itu med dessa frågor ordentligt, samt se till att det finns en ram som möjliggör för brottsbekämpande organ att på ett effektivt sätt ta itu med it-brottslighet. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att se till att flickor skyddas mot reklam i den digitala miljön som kan uppmuntra till beteenden som är skadliga för deras hälsa.

18. Europaparlamentet uppmanar EU-institutionerna och medlemsstaterna att bedriva kampanjer för att göra kvinnor mer medvetna om fördelarna med IKT liksom om dess risker, och för att tillhandahålla dem den utbildning och de kunskaper som de behöver för att skydda sig själva på internet.

19. Europaparlamentet uppmanar EU:s institutioner och organ, liksom medlemsstaterna och deras brottsbekämpande organ, att samarbeta och vidta konkreta åtgärder för samordning av insatserna för att motverka att IKT används för brott med anknytning till människohandel, nätrakasserier och nätstalkning, eftersom dessa brott ofta är gränsöverskridande och samordning på EU-nivå är nödvändig för att lagföra dem. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att se över sin straffrätt för att se till att nya former av digitalt våld definieras och erkänns.

20. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.